

Materiaal:

1. besluiten van de GS Meppel inzake man, vrouw en ambt (Acta art.18);
2. brieven met verzoeken tot revisie van deze besluiten, te weten
 1. GKv Bussum-Huizen (15-11-2017);
 2. GKv Capelle aan den IJssel-Noord (18-05-2018 en 20-11-2019);
 3. GKv Zuidwolde Dr. (30-08-2018);
 4. GKv Ureterp (25-09-2018);
 5. GKv Vlaardingen (21-20-2018);
 6. GKv Rijnsburg (21-11-2018);
 7. GKv Kantens (07-01-2019);
 8. GKv Amersfoort-De Horsten (31-01-2019);
 9. GKv St. Jans klooster-Kadoelen (01-02-2019);
 10. GKv Baflo (21-02-2019);
 11. GKv Urk (15-03-2019);
 12. GKv Ommen-Noord/Oost (15-03-2019);
 13. GKv Vroomshoop (06-05-2019);
 14. GKv Katwijk (03-06-2019);
 15. GKv Mariënberg (01-07-2019);
 16. GKv Bruchterveld (20-06-2019);
 17. GKv Zuidbroek (09-07-2019);
 18. GKv Blije-Holwerd (19-08-2019);
 19. GKv Zaamslag (03-08-2019);
 20. GKv Ten Boer (12-09-2019);
 21. GKv Den Helder (01-10-2019);
 22. GKv Apeldoorn-Zuid (30-09-2019);
 23. GKv Hattem-Centrum (28-10-2019);
3. brieven met verzoeken tot verbetering van de onderbouwing van deze besluiten, te weten
 1. GKv Dronten-Noord (06-10-2018);
 2. GKv Groningen-Noord/West (19-11-2018);
 3. GKv Haren (16-10-2018);
 4. GKv Amersfoort-Zuid (10-0-2019);
 5. GKv Wezep (10-01-2019);
 6. GKv Assen-Marsdijk (21-01-2019);
 7. GKv Soest-Baarn (03-06-2019);
 8. GKv Bunschoten-West (04-07-2019);
 9. GKv Axel (11-07-2019);
 10. GKv Balkbrug (13-07-2019);
 11. GKv Heemse en GKv Baalder (15-08-2019);
 12. GKv Schildwolde (22-08-2019);
 13. GKv Veenendaal-Oost (16-09-2019);
 14. GKv Valkenburg ZH (23-04-2019);
 15. GKv Waardhuizen c.a. (19-09-2019);
 16. GKv Emmeloord (14-10-2019);
 17. GKv Drachten-Oost (22-10-2019);
 18. GKv Capelle aan den IJssel-Zuid/West (11-11-2019);
 19. GKv Gouda (09-11-2019);
 20. GKv Zuidlaren (11-11-2019);
 21. GKv Zeist-De Bilt (02-12-2019);

4. zeventien brieven van buitenlandse zuster- en contactkerken waarin grote zorgen worden geuit naar aanleiding van deze besluiten; voor een volledig overzicht, zie bijlage 5-1.
5. rapport van de commissie revisieverzoeken *'Elkaar van harte dienen'* (3-7-2020)
6. aanbiedingsrapport commissie revisieverzoeken (17-08-2020)

Besluit 1:

met instemming kennis te nemen van het rapport van de commissie revisieverzoeken *'Elkaar van harte dienen'* (hierna te noemen: het commissierapport).

Grond:

het commissierapport biedt een zorgvuldige studie van het onderwerp 'man, vrouw en ambt', die blijk geeft van eerbiedig omgaan met de Schrift. Deze studie vormt een goede basis voor de beantwoording van de revisie-, de verhelderings- en de verbeteringsverzoeken die vanuit de kerken zijn ingediend naar aanleiding van de besluiten van de GS Meppel 2017 inzake man, vrouw en ambt.

Besluit 2:

de verzoeken af te wijzen om de besluiten weg te nemen waarmee de GS Meppel 2017 de openstelling van de ambten van diaken, ouderling en predikant voor vrouwen mogelijk maakte.

Grond:

het commissierapport toont aan dat het mogelijk is om op basis van eerbiedige en zorgvuldige afweging van de Schriftgegevens te komen tot de overtuiging dat de ambten voor vrouwen openstaan.

Besluit 3:

1. in zoverre tegemoet te komen aan de ingebrachte bezwaren tegen de besluiten 3 t/m 6 van de GS Meppel 2017, dat zij die besluiten en hun gronden vervangt door de uitspraak dat er op basis van verantwoorde Schriftuitleg in de kerken ruimte mag zijn voor de overtuiging en praktijk dat mannen en vrouwen op gelijke wijze geroepen kunnen worden tot alle taken in de kerk, ook tot de dienst in de ambten; daarmee behouden beide overtuigingen en praktijken hun volwaardige plaats in de kerken.
2. het laatste deel van besluit 6 a van GS Meppel 2017 te handhaven: in de generale regeling preekbevoegdheid artikel 1 het woord 'mannelijk' te laten vervallen.

Gronden:

1. het commissierapport geeft op basis van een samenhangende Schriftuitleg een verantwoorde onderbouwing van deze visie, die de grond vormt voor deze uitspraak.
2. in de gronden onder de besluiten 3 t/m 6 van GS Meppel 2017 vertoonde de fundering vanuit de Schrift te weinig samenhang. Kerken in binnen- en buitenland brachten terecht bezwaren hiertegen in.
3. als gronden voor de afwijzing van de ingebrachte bezwaren gelden met name de volgende kernpunten uit de Schriftuitleg in het commissierapport:
 - a. er zijn goede exegetische argumenten voor een uitleg van de zogenoemde zwijgteksten waardoor deze geen reden zijn om vrouwen uit te sluiten van een kerkelijk leer- of regeerambt.
 - b. er zijn goede exegetische argumenten voor een uitleg van 1 Timoteüs 2:11-14 waardoor dit gedeelte niet gehanteerd moet worden als tijdloos kader voor de uitleg van Genesis 1- 3 (met een 'scheppingsorde' waarin vrouwen een ondergeschikte positie hebben).
 - c. in Genesis 1-2 ligt de nadruk op de eenheid en de wederkerige dienstbaarheid van man en vrouw. Hoewel man en vrouw verschillend (mannelijk en vrouwelijk) zijn geschapen is aan hen beiden de opdracht gegeven de schepping tot ontplooiing te brengen. Er zijn goede redenen om niet uit te gaan van onderschikking maar van gelijkwaardigheid.

- d. in Genesis 3 blijkt dat de zonde de oorspronkelijke eenheid en wederzijdse dienstbaarheid torpedeert. De straf die Eva ten gevolge van de zondeval treft, te weten onderworpen zijn aan de heerschappij van haar man, is geen ethische richtlijn voor een door God gewilde onderworpenheid van vrouwen aan mannen, maar een vloek van Godswege die vanuit de verlossing in Christus bestreden en zo veel mogelijk overwonnen moet worden. Daaruit kan moeilijk een duurzame hiërarchie van mannen boven vrouwen worden afgeleid.
- e. waar in het Nieuwe Testament met name door de apostel Paulus gesproken wordt over man en vrouw, ligt opnieuw de nadruk op de eenheid en gelijkwaardigheid (1 Kor. 11:11; Gal. 3:28).
- f. in het Nieuwe Testament staat dienstbaarheid voor de volgelingen van Christus centraal. Naar het voorbeeld van onze Heer wordt van allen de houding gevraagd: niet heersen, maar dienen. Er wordt daarbij geen nadruk gelegd op het verschil tussen mannen en vrouwen. Bij het verrichten van bijzondere diensten is onderscheidend welke gaven bij welke taken passen (1 Kor. 12:4-11).
- g. wanneer 'herstel van de verhouding van mannen en vrouwen als overwinning van de vloek ten gevolge van de zonde' een doorgaande lijn in de heilshistorie is, zijn verschillende oudtestamentische gedeelten te lezen als signalen van dit herstel. Ook waar aangesloten wordt bij de bestaande cultuur, waarin vrouwen ondergeschikt zijn, zijn er gegevens die gelezen kunnen worden als kritische tendensen tegenover die cultuur.

Besluit 4:

- 1. de besluiten 7 en 8 van de GS Meppel te vervangen door de uitspraak dat het tot de vrijheid van de kerken behoort om te bepalen of en wanneer ook vrouwen geroepen worden tot dienst in één van de ambten.
- 2. de bezwaren af te wijzen tegen besluit 7 van GS Meppel 2017 dat het mogelijk maakte de besluiten m.b.t. man, vrouw en ambt direct in de kerken ten uitvoer te brengen.

Gronden:

- 1. anders dan we in onze kerkelijke praktijk - stilzwijgend dan wel uitdrukkelijk - gewend waren neemt de diversiteit in vormgeving van de eredienst en invulling van de ambtelijke taken in onze kerken toe. We zullen opnieuw moeten leren, vanuit de Schrift en van onze voorouders, dat daardoor de eenheid van het kerkverband niet wordt aangetast.
- 2. in deze ontwikkelingen moet elke kerk met het oog op het bewaren van de rust en vrede in de gemeente haar eigen positie en tempo kunnen bepalen. Daarbij kunnen de volgende overwegingen dienstbaar zijn:
 - a. de kerkstructuur die in het Nieuwe Testament herkend kan worden, sluit aan bij de sociaal-maatschappelijke structuur uit die tijd en is daarom niet in alles normatief voor onze kerkstructuur en de invulling van de ambten (Zie commissierapport, hoofdstuk 'Niet heersen maar dienen').
 - b. de eenheid van de kerk ligt in haar ene Heer, Jezus Christus en wordt bepaald door de waarheid die de Schrift ons leert: de ware en volkomen leer, samengevat in de geloofsbelijdenissen (KO, art. A1); de vraag naar de openstelling van de ambten voor vrouwen maakt daar geen deel van uit.
 - c. de Schrift leert ons in het Nieuwe Testament hoe we moeten omgaan met verschillende opvattingen binnen de kerk (zie het commissierapport, hoofdstuk 'Diversiteit en eenheid').
- 3. waar de invulling van de ambten tot de vrijheid van de kerken behoort en de kerkelijk eenheid niet in het geding is behoren kerken elkaar in meerdere vergaderingen daarin ook te respecteren en geen druk te leggen op het geestelijk samenleven van de kerken in lijn met het bepaalde in art. A2.1 KO; waar nodig kunnen daarover afspraken worden gemaakt.

Besluit 5:

in afwijking van de GS Ede 2014 uit te spreken

- a. dat er, behalve voor het spreken over twee lijnen in de Schrift (gelijkwaardigheid maar ook verschil in verantwoordelijkheid tussen mannen en vrouwen) ook ruimte is om te spreken over één lijn van gelijkwaardigheid, beschadigd door zonde en vloek maar hersteld in Christus;
- b. dat in dit kader een bezinning rond de ambtsstructuur niet nodig is voor de beantwoording van de vraag of ook zusters geroepen kunnen worden tot dienst in het ambt.

Gronden:

1. het commissierapport toont aan dat het spreken over één lijn goed is te onderbouwen vanuit de Schrift, zonder het spreken over twee lijnen te veroordelen.
2. een bezinning rond de ambtsstructuur zou alleen dienend zijn wanneer in die ambtsstructuur recht gedaan moest worden aan een verschil in verantwoordelijkheden tussen mannen en vrouwen.

Besluit 6:

het bezwaar af te wijzen dat GS Meppel 2017 onvoldoende rekening gehouden heeft met de bezwaren van zusterkerken.

Gronden:

1. hoewel dit in de gronden van het besluit helaas niet terug te lezen is, is zowel in het deputatenrapport aan GS Meppel als in de besprekingen ter synode, onder meer tijdens de buitenlandweek, ruim aandacht gegeven aan de inbreng vanuit de zusterkerken.
2. bezwaren van zusterkerken zijn alleen reden om een besluit niet te nemen wanneer het gaat om zaken die deel uitmaken van wat bepalend is voor de eenheid van de kerk (zie grond 3 onder besluit 4).

Besluit 7:

het bezwaar af te wijzen dat de besluiten van GS Meppel blijk geven van een 'nieuwe hermeneutiek'.

Grond:

een gewijzigde uitleg van teksten of toepassing van Schriftgegevens op de vragen met betrekking tot man, vrouw en ambt betekent niet dat op een andere manier met de Schrift wordt omgegaan.

Besluit 8:

het bezwaar af te wijzen dat deputaten 'M/V en ambt', aangesteld door GS Ede 2014, van GS Meppel 2017 ten onrechte decharge hebben ontvangen.

Grond:

Volgens art. 9 sub 1 en 2 van de Huishoudelijke regeling voor de generale synode zijn het verlenen van decharge en het inhoudelijk beoordelen van rapporten en voorstellen van deputaten niet aan elkaar gekoppeld.

Besluit 9:

het bezwaar af te wijzen tegen de opwekking van GS Meppel aan de kerken om zorgvuldige regelingen te treffen met het oog op de aanstelling van mannen en vrouwen in niet-ambtelijke diensten.

Grond:

het bezwaar richt zich tegen een veronderstelde 'bevestiging naar analogie van de bevestiging in het ambt'; de opwekking van de synode is ruimer en beoogt niet meer dan de bescherming van zowel degenen die een bijzondere taak vervullen als de gemeente.

Besluit 10:

a. deze besluiten met het onderliggende commissierapport toe te zenden aan:

1. de kerken die revisie hebben verzocht;
2. de kerken die een brief hebben geschreven met verzoek om nadere onderbouwing, heroverweging of herformulering, geen revisieverzoek zijnde;
3. de (voormalige) buitenlandse zusterkerken, die de synode over het besluit van de GS Meppel een brief hebben geschreven;
4. naar de ICRC die vanwege de genoemde besluiten van de GS Meppel 2017 het lidmaatschap van de Gereformeerde Kerken heeft opgeschort.

b. de revisie verzoekende kerken en de genoemde buitenlandse kerken elk een aparte brief als antwoord te sturen.